

Особу повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень: відхилення?

Питання передплатника порталу Радник

Якщо у витягу про несудимість зазначено «незнятої чи непогашеної судимості не має та в розшуку не перебуває. Разом з тим є особою, яку повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, кримінальне провадження №... Відомості про результати судового розгляду до МВС не надходили.» Що з таким витягом робити? Брати до уваги чи відхиляти?

Відповідь експерта

Наразі закупівлі в Україні проводяться згідно з [Законом](#) України «Про публічні закупівлі» з урахуванням особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — [Особливості](#)).

Відповідно до пункту 44 Особливостей замовник приймає рішення про відмову учаснику процедури закупівлі в участі у відкритих торгах та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника процедури закупівлі в разі, коли присутні підстави, які визначені цим пунктом. Одними з таких підстав є:

5) фізична особа, яка є учасником процедури закупівлі, була засуджена за кримінальне правопорушення, вчинене з корисливих мотивів (зокрема, пов'язане з хабарництвом та відмиванням коштів), судимість з якої не знято або не погашено в установленому законом порядку;

б) керівник учасника процедури закупівлі був засуджений за кримінальне правопорушення, вчинене з корисливих мотивів (зокрема, пов'язане з хабарництвом, шахрайством та відмиванням коштів), судимість з якого не знято або не погашено в установленому законом порядку;

12) керівника учасника процедури закупівлі, фізичну особу, яка є учасником процедури закупівлі, було притягнуто згідно із законом до відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з використанням дитячої праці чи будь-якими формами торгівлі людьми, на підтвердження відсутності яких для відмови учаснику процедури закупівлі в участі у відкритих торгах переможці надають Витяг з інформаційно-аналітичної системи «Облік відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності та наявності судимості».

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/nadporogi/praktyka-oskarzhennia-uchasnyk-torhiv-na-vymohu-zamovnyka-harantuiе-shcho-vin-ne-ie-storonoiu-krymina-lnoho-provadhennia/

При цьому в підпункті 12 пункту 47 Особливостей немає прямого посилання на наявність судимості як підставу для відмови учаснику в участі у процедурі замовника. У цій нормі йдеться про вчинення правопорушення, пов'язаного з використанням дитячої праці чи будь-якими формами торгівлі людьми. За законодавством України використання дитячої праці та торгівля людьми — кримінальні правопорушення, тобто злочини, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України (ККУ) за статтею 150 «Експлуатація дітей» та статтею 149 «Торгівля людьми».

Отже, це означає, що ми можемо говорити про те, що підставою для відмови в участі по підпункту 12 буде наявність судимості у керівника учасника процедури закупівлі чи у фізичної особи, яка є учасником процедури закупівлі.

Відповідно до частини 1 статті 42 КПК України підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276–279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Стаття 62 Конституції України передбачає, що особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду. Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину. Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

Положення частин 1, 5 статті 17 КПК України встановлюють, що особа вважається невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено у порядку, передбаченому цим Кодексом, і встановлено обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили.

Поводження з особою, вина якої у вчиненні кримінального правопорушення не встановлена обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, має відповідати поведженню з невинуватою особою.

Конституційний Суд України у рішенні від 27.10.1999 № 9-рп/99 у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність) зазначив, що поняття «притягнення до кримінальної відповідальності» не тотожне поняттю «кримінальна відповідальність», як і поняття «притягнення до юридичної відповідальності» не ідентичне поняттю «юридична відповідальність».

У згаданому рішенні Конституційний Суд України в аспекті порушених у конституційному поданні Міністерством внутрішніх справ України питань положення частини третьої статті 80 Конституції України розтлумачив так: «1.1. Кримінальна відповідальність настає з моменту набрання законної сили обвинувальним вироком суду.

1.2. Притягнення до кримінальної відповідальності, як стадія кримінального

переслідування, починається з моменту пред'явлення особі обвинувачення у вчиненні

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/nadporogi/praktyka-oskarzhennia-uchasnyk-torhiv-na-vymohu-zamovnyka-harantuiе-shcho-vin-ne-ie-storonoiu-krymina-lnoho-provadhennia/

злочину». Радник у сфері публічних закупівель

Згадаємо відповідь на запит Мінекономіки № [839/2017](#). Уповноважений орган зазначає: відповідно до пункту 6 частини першої статті 17 Закону замовник приймає рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника в разі, якщо, зокрема, службова (посадова) особа учасника, яка підписала тендерну пропозицію, **була засуджена** за злочин, вчинений з корисливих мотивів, судимість з якої не знято або не погашено у встановленому законом порядку.

Висновок

Якщо у витягу про несудимість зазначено «незнятої чи непогашеної судимості не має та в розшуку не перебуває. Разом з тим є особою, яку повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, кримінальне провадження №... Відомості про результати судового розгляду до МВС не надходили» — підстав для відхилення тендерної пропозиції немає. Оскільки підставою для відхилення є виключно **наявність** судимості.

Лише факт перебування такої особи у статусі підозрюваного (обвинуваченого) або навіть перебування у розшуку чи під вартою не може бути підставою для відхилення тендерної пропозиції. Для відмови в участі у процедурі закупівлі має бути наявний факт того, що судимість є незнятою та непогашеною у встановленому законом порядку. Особа визнається такою, що має судимість, з дня набрання законної сили обвинувальним вироком і до погашення або зняття судимості (частина 1 статті 88 ККУ). Тому, якщо відсутній обвинувальний вирок суду, який набрав законної сили, й судимість знята чи погашена, у замовника немає підстав для відхилення.

Більше інформації за тематикою читайте в статті [«Статус підозрюваного в довідці МВС як підстава для відхилення тендерної пропозиції»](#) та завантажуйте собі:

[Шпаргалку щодо застосування замовником норм пункту 47 Особливостей;](#)

[Шпаргалку щодо строків оприлюднення документів переможця по пункту 47 Особливостей та укладення договору.](#)